

JAAROVERZICHT 2022 STICHTING PETRUS DONDERS TILBURG

Het jaar 2022 ligt inmiddels achter ons. De tijd gaat snel en het is tijd voor ons jaaroverzicht over 2022.

Na een klein coronastaartje (januari 2022 was nog een lockdown-maand) konden we 26 januari 2022 weer normaal open. Dat was zeker een opluchting, want ons park en ons paviljoen moeten het natuurlijk echt voor bezoekers doen en van bezoekers hebben. Het mooie heringerichte en gerestaureerde park (in december 2021 weer in gebruik genomen) was natuurlijk ook in coronatijd te bezoeken en dat gebeurde gelukkig ook volop. Wandelen was tijdens de pandemie extra populair. En voor het paviljoen en de daar gepresenteerde collectie en tentoonstellingen was de impact vanzelfsprekend groter. Dus het was fijn om vanaf februari 2022 weer “normaal” te kunnen doen.

In 2022 organiseerden we ongeveer 75 grotere en kleinere activiteiten (naast de reguliere bezoeken en de kleine “dingen des levens”). Bij deze activiteiten waren jonge mensen en ouderen betrokken, vrouwen en mannen, Tilburgers, Brabanders, Nederlanders en mensen van verre (bv. India, Indonesië, de Antillen en Suriname). Alles overziend stelt onze stichting vast dat de boodschap en het culturele erfgoed van Peerke Donders structurele betekenis hebben in het leven en de (internationale) contacten van de stad.

Heel veel mensen hebben hierin een rol gespeeld. Waarvoor onze dank! Via dit jaaroverzicht 2022 kijken we terug op het afgelopen jaar.

In dit alles vervult de coördinator een onmisbare rol. Er speelt zoveel dat dit door de vrijwilligers nooit kan worden behapt. De taak van de coördinator is een professionele spin in een groot web, essentieel voor de contacten met mensen (toeleveranciers, vrijwilligers en bezoekers) en het gaande houden van alles wat er op het complex gebeurt. Dankzij de steun van de gemeente is het voor de stichting mogelijk deze professionele coördinator half time in dienst te hebben.

Tentoonstellingen

We begonnen 2022 met de uit 2021 overlopende wisseltentoonstelling over Zaligen en Heiligen in Brabant. Deze tentoonstelling liep tot half juni en trok een behoorlijk aantal bezoekers, vooral in een 14-tal groepen. Daarnaast vonden 2 lezingen plaats over dit onderwerp, die goed werden bezocht. Deze expositie was een succes met bezoekers uit alle delen van het land en uit het buitenland

Wij waren al volop bezig met de opzet en inrichting van de tentoonstelling over slavernij, die ten overstaan van 60 genodigden op 26 juni werd geopend door de ambassadeur van Suriname in Nederland, de heer Rajendre Khargi, samen met loco-burgemeester Rik Grashoff.

Deze tentoonstelling kende al een opmaat in 2021 met het bevestigen van een tachtig meter lang en vijftig centimeter breed banier langs de totale lengte van het Peerke Donders Paviljoen. Dit banier citeert de tekst van een scherpe uitspraak die Peerke Donders tegen slavernij heeft gedaan. In 2021 hadden we het onderwerp slavernij ook al neergezet met de eerste door onze stichting georganiseerde Peerke Donderslezing, die Cynthia McLeod (Surinaamse historica en

schrijfster) gaf over slavernij. De Peerke Donderslezing, die wij iedere twee jaar organiseren, zal in 2023 ook weer in het teken staan van onze geplande wisseltentoonstelling voor begin 2024.

Wij brachten overigens al jaren slavernij onder de aandacht. Toen in 2013 anderhalve eeuw afschaffing slavernij werd herdacht was de Stichting Petrus Donders Tilburg een van de voortrekkers. Toen werd op instigatie van de stichting een boekje uitgebracht met verhalen over slavernij zoals die anno nu door nazaten van de 'tot slaaf gemaakten' in Tilburg worden verteld. Dit is interessant omdat momenteel een onderzoek wordt verricht naar het koloniaal verleden van Tilburg. Het optekenen van verhalen speelt in dat onderzoek een rol van betekenis. Het genoemde boekje is in een herziene druk opnieuw uitgegeven in het kader van de onze expositie. Alle bezoekers krijgen een boekje met Tilburgse verhalen mee naar huis.

De tentoonstelling over slavernij in dit verslagjaar paste bovendien mooi bij de kort daarna plaats vindende onthulling van het bijzondere Tilburgse slavernij-monument op 1 juli.

De slavernijtentoonstelling trekt groepen bezoekers uit heel Nederland. Wij mochten in 2022 ongeveer 20 groepen verwelkomen. Inmiddels blijkt dat het door ons gepresenteerde lespakket en de speurtocht voor kinderen leiden tot een forse stroom schoolgroepen uit Tilburg en de regio. Deze stroom is vanaf december echt op gang gekomen en in 2023 hebben inmiddels honderden leerlingen de slavernijtentoonstelling bezocht.

Onze tentoonstellingen worden begeleid door lezingen en andere activiteiten in ons paviljoen. Dit loopt door tot de afsluiting van de tentoonstelling op 30 april 2023. In 2022 vonden er twee lezingen/bijeenkomsten plaats: over namen van vrijgemaakten (die dikwijls een Nederlandse naam gerelateerd aan baas/plantage kregen) en een bijeenkomst over emotienetwerken met studenten van de Reinwardt-academie.

De tentoonstelling, de enige over dit onderwerp in Zuid-Nederland, kreeg/krijgt ook veel media-aandacht.

Andere bijzondere activiteiten

Een bijzondere gebeurtenis was de opname van KRO/NCRV van het lopen van de Kruisweg in het park. Deze opname werd op Goede Vrijdag (2022) landelijk uitgezonden. Dit gebeurde op hetzelfde moment als op ons park onze "eigen" traditionele kruisweg plaatsvond met voorgangers Abt Denis Hendrickx en de heer Martinez van de Antilliaanse gemeenschap. Er waren ongeveer 200 deelnemers. Dit is langzamerhand Tilburgs cultureel (immaterieel) erfgoed.

Onze stichting is samen met de beheerstichtingen van de Hasseltse Kapel en de Kapel O.L. Vrouw ter Nood initiatiefnemer van de Stichting Het Vierde Geschenk en heeft in dat bestuur een kwaliteitszetel. Deze stichting heeft in 2022 in Tilburg echt naam gemaakt met het in de praktijk brengen van de doelstellingen: de Tilburgse Speelgoedbank en de organisatie van de Tilburgse Sterrentocht in januari 2023; beide zijn een groot succes. Wij waren daar vanuit het bestuur het hele jaar nauw bij betrokken, in woord en daad. In de praktijk betekende dit onder meer het faciliteren van vergaderingen van de tientallen vrijwilligers van beide initiatieven en betrokkenheid bij Sterrentocht en Speelgoedbank.

Tenslotte, maar niet het minste zijn er de wandelingen over het Peerkepad. Deze vonden in 2022 3x begeleid door een Redemptorist plaats. Deze langeafstandswandeling van Tilburg-Noord naar Wittem in Zuid-Limburg (en omgekeerd) is de populairste in zijn soort ná het Pieterpad en bestaat uit 160 km in 7 etappes.

Bij alles waar Peerke Donders Park en Paviljoen tegenwoordig voor staan, het blijft uiteraard óók een pelgrimsoord dat als zodanig bezoekers trekt. Die mensen spreken niet voor niets over een heiligdom. Dat geldt zeker voor veel deelnemers aan de wandelingen over het Peerkepad en zeker ook voor de grote groep Surinaamse pelgrims uit Amsterdam, die ook in 2022 weer ons park bezochten.

April 2023,

Namens het bestuur van de Stichting Petrus Donders Tilburg,

Hein van Oorschot, voorzitter

Bijlage bij jaarrapportage 2022: